

## ПІДСТАВИ ВПРОВАДЖЕННЯ СТИМУЛЬОВАНОГО ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ГОСПОДАРЮВАННЯ

**Яценко М.В.**

*здобувач 3 курсу ОП «Право»*

Білоцерківський національний аграрний університет

м. Біла Церква, Україна

Науковий керівник - **БРОВКО Н.І.,**

*д.ю.н., професор*

Білоцерківський національний аграрний університет

м. Біла Церква, Україна

**Анотація.** У тезах досліджується право на свободу слова, його значення для демократичного суспільства, основні межі та проблеми реалізації. Особлива увага приділяється сучасним викликам: дезінформації, мові ворожнечі, тиску на журналістів та активістів. Автор висловлює власну думку, що в Україні формально існує свобода слова, проте фактично її реалізація часто обмежена суспільними та політичними факторами.

**Ключові слова:** свобода слова, цензура, межі свободи висловлювання, демократичне суспільство, дезінформація.

Свобода слова є однією з найважливіших складових демократичного суспільства. Це право дозволяє людині висловити свої думки, переконання та критикувати владу без страху переслідуванням. У Конституції України (ст. 34) це право закріплене як гарантоване для всіх громадян. Такі ж гарантії містяться в міжнародних документах, таких як Загальна декларація прав людини та Європейська конвенція з прав людини.

На мою думку, формально ми маємо свободу слова, але на практиці все виглядає по-іншому. Тобто, хоча закон говорить, що ми можемо говорити вільно, люди бояться наслідків висловлення власної думки, обмежені страхом перед цензурою та соціальним осудом.

Свобода слова важлива не лише як право людини, але й як інструмент розвитку суспільства. Вона дозволяє громадянам контролювати владу, формує громадську думку, сприяє розвитку науки, освіти та культури. Без цього права суспільство неможливо назвати демократичним. Проте у сучасних умовах свобода слова часто обмежується не лише законом, а й тиском на людей.

Наприклад, журналісти та активісти стискаються з переслідуванням або погрозами за свою позицію. Вадим Бойко - журналіст. Загинув від вибуху у власному будинку. Прокуратура причиною вибуху назвала несправність телевізора, проте свідки запевняють що бачили підпалені двері, а медична експертиза встановила факт смерті до початку пожежі. Святослав Сосновський - редактор видавництва "Таврія". Загинув від ножових поранень, завданих йому біля власного будинку. Вадим Комаров - український журналіст з м. Черкаси, громадський активіст, радник міського голови Черкас на громадських засадах. У вересні 2016р. - вчинено напад. Він пов'язував це зі своєю журналістською діяльністю. У 2019 р. на нього напав невідомий, внаслідок чого журналіст зазнав тяжкої травми голови та помер у лікарні.

Це кілька прикладів осіб, насправді за роки незалежності України вбито понад 70 журналістів, більшість з яких загинули через свою професійну діяльність, а замовники часто залишаються непокараними.

Свобода слова має свої межі, і це теж правильно, бо вона не повинна порушувати права інших людей. Закон обмежує свободу слова для захисту національної безпеки, громадського порядку, честі та гідності інших осіб, а також від мови ворожнечі та дезінформації. Водночас межі мають бути законними, пропорційними і чітко визначеними.

Однією з головних проблем реалізації свободи слова сьогодні є поширення дезінформації, фейкових новин, мови ворожнечі та тиску на медіа. Це створює складну ситуацію: закон дозволяє говорити, але соціальні та політичні фактори можуть фактично обмежувати можливість вільного висловлювання.

Отже, в Україні формально існує свобода слова, але фактично її реалізація часто обмежена - люди не завжди можуть відкрито висловлювати свої думки без страху перед наслідками, суспільним осудом, переслідуваннями та політичним тиском. Щоб право на свободу слова стало дійсно реальним, потрібно поєднувати його захист у законодавстві з розвитком громадянської свідомості, критичного мислення та культури відповідального спілкування.

### **Список використаних джерел:**

1. Конституція України. Відомості Верховної Ради України 1996, № 30, ст. 141 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>

2. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням Жашківської районної ради Черкаської області щодо офіційного тлумачення положень частин першої, другої статті 32, частин другої, третьої статті 34 Конституції України <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v002p710-12#n51>

4. Свобода слова та її обмеження: як це регулюється в Україні та ЄС <https://vsirazom.ua/cabinet/svoboda-slova-ta-ii-obmezhennya-yak-ce-regulyuyetsya-v-ukraini-ta-v-yespl/>

5. Європейська конвенція прав людини. Конвенцію ратифіковано Законом № 475/97-ВР від 17.07.97 [https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995\\_004#Text](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text)

**УДК: 340**

## **ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ФОП: ПЕРЕВАГИ, РИЗИКИ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ**

**Пащенко В.В.**

*студент 3 курсу соціально-гуманітарний факультет*

Білоцерківський національний аграрний університет

м. Біла Церква, Україна